

KLIIMAMINISTEERIUM

Rail Balticu juhtrühma protokoll

Tallinn

10.04.2024

Algus: 10.04.2024 kell 15.00

Lõpp: 10.04.2024 kell 16.20

Juhatas: Sander Salmu

Protokollis: Pärja Bärge

Võtsid osa: Andres Lindemann, Heiki Hepner, Eleri Kautlenbach, Priit Sauk, Merje Krinal, Ene-Liis Bachmann-Bonfanti, Heddy Klasen, Rašid Pulatov, Kaido Zimmermann, Mari Lahtmets, Kristiina Tammeraid, Toomas Alle, Kristjan Kaunissaare, Kadri Lepp, Merli Vahar, Erik Kosenkranius, Liina Roosimägi, Marten Leiten, Kristi Talving, Kaarel Kose, Ave Henberg

PÄEVAKORD

1. Rail Baltica ehituse ja hangete ülevaade – Rašid Pulatov, Rail Baltic Estonia OÜ
2. Maade omandamise ülevaade – Merje Krinal, Maa-amet
3. Lõuna-Pärnumaa planeeringu seis – Eleri Kautlenbach

1. Rašid Pulatov annab ülevaate Rail Baltica ehituse ja hangetes seisust. Valminud on 12 rajatist, 1 õhuliini ristumine ja Pärnu reisirid terminali I etapp – Lao tn. Ehituses või lepingus on 3 põhitrassi lepingut (Harju I, Rapla I ja II), 19 rajatist, 3 gaasi- ja õhuliini ristumist, 2 Ülemiste terminali etappi, Soodevahe infra hoolduskeskuse I etapp. Hankes või hanke ettevalmistuses on 1 rajatis (Rukki), 2 Ülemiste terminali etappi, 1 liiniristumine ja 8 põhitrassi lõiku.

Rail Baltic Estonia põhitrassi tööloigud 2024. a on:

- Ülemiste-Lagedi(4,8km) LEPING SÕLMITUD
- Soodevahe jaamaala (3,8 km) LEPING SÕLMITUD
- Soodevahe jaam – Kangru (7,2 km) Hange avaldatud
- Kangru-Saku (10 km) Hange avaldatud
- Saku-Harju mk piir (9,2 km) Hange avaldatud
- Harju/Rapla mk piir – Loone (9,4 km) LEPING SÕLMITUD
- Loone küla – Hagudi (Kuku) (7,1 km) LEPING SÕLMITUD
- Hagudi (Kuku) – Alu (7 km) Hange avaldatud
- Alu-Kärpla (17,2 km) Hange avaldatud

Vahendite olemasolul valmidus ka RW1400, RW1500 ja Soodevahe liiklussõlme hangete avaldamiseks 2024 aastal.

Kohtobjektidest on hanked ettevalmistatud Ülemiste põhjapoolsete alade, tänavate, parklate ja trammitee ehitustööd. Ülemiste tunnel nr. 5 ehitamist plaanitakse koostöös Tallinna Linnavalitsusega. Ülemiste lõunapoolsed alad, tänavad ja Pärnu logistikakeskuse

hange avatakse aprillis.

Peamised tegevused 2024 aastal on allianss konsultandi leping ja allianss hankepakettide avaldamine 2024. a lõpus. Soodevahe-Muuga projekteerimine ja hanke avaldamine II kvartalis. Uue dokumendihaldussüsteemi hankimine ja kiire ajakava rajatiste ning kohtobjektide lepingute ning raudteetrassi ristumiste ehitustööde juhtumine. Olulise osa moodustab ka 8 põhitrassi lepingu juhtimine mis hõlmab endas ligi 70 km muldkeha ja rajatiste ehitamist.

Küsimused ja kommentaarid

M. Lahtmets küsib hankepakettide kohta. Kas hankepaketid millest eelpool juttu olid, on need hanked millele minnakse raha taotlema 2024 CEF rahastusvoorst?

R.Pulatov selgitab, et kokkulepped on olemas, kuidas minna lepingusse ka enne rahastuse otsust. Antud juhul oli mõeldud pakette mis pannakse kokku koostöös aliansshanke konsultandiga.

2. Maadeomandamise seisust annab ülevaate Merje Krinal. Kogu töömaht kokku on 1175 kinnisasja, millest eraomandeid 868, munitsipaalomandis 83 ja riigile kuuluvaid kinnisasju 224. Hetkel on menetlus lõpule viidud 567 kinnisasjaga, mis moodustab 48% tööde kogumahust. Hetkel tegeleb Maa-amet 372 kinnisasja omandamise menetlustega. Sundvõõrandamisesse jõuavad neist siiski vähesed. Otsustatud on 10 kinnisasja sundvõõrandamine, millest 3 on kohtus vaidlustatud. Samuti on vaidlustatud ühe detailplaneeringu ala jagamised kohtus. Tallinna halduskohtu otsus jõustus riigi kahjuks, kuid apellatsioonkaebus on ette valmistamisel. Lisaks on üks jagamisest keeldumine vaidlustatud kohtus Justiitsministeerium ja Kliimaministeeriumi poolt. Arvestades ehituse tempot, võiks maade omandamise tempo olla kiirem, aga kuna menetlus on pikk ja põhjalik, võtab see ka kaua aega. Proovitakse alati leida head ja õiglased lahendused.

Küsimused ja kommentaarid

H. Hepner küsib, kuna tema poole on pöördunud nii metsa- kui põllumajandusmaa omanikud. Miks maaomanikul ei saa olla mingeid eelistusi vahetusmaa osas?

M. Krinal selgitab, et riigil on kohustus hüvitis maksta rahas. Vahetusmaa andmine toimub kokkuleppel, kui riigil on võimalik maad pakkuda. Maaomaniku sooviga arvestatakse nii palju kui võimalik. KAHOS § 24 nõuded: sama sihtotstarve ja sarnane turupiirkond. Hüvitamise eesmärk on tagada samaväärne olukord ehk hüvitada samaväärse maaga, aga eesmärk ei ole teha kinnisvaraäri. Samuti peab riigimaa valdajale jääma ka teatav otsustusõigus, et säiliks riigimaa hilisem mõistlik ja otstarbekas kasutus.

H. Hepner küsib miks siiani väärtusliku põllumajandusmaana kasutatavat kinnistut ei hinnata sellest sihtotstarbest lähtuvalt?

M. Krinal selgitab, et hindamisel lähtutakse vara parimast kasutusest. Kasutuse määravad kehtivad planeeringud, samuti küsib Maa-amet kasutuse potentsiaali kohta KOVi seisukohta ja hindamisel arvestatakse ka ehituspotsentiaali.

H. Hepner küsib mis printsiipide järgi toimub metsamaa asendamine ehk mille alusel on RMK-l õigus keelduda küsitud asendusmaa andmisest?

M. Krinal vastab, et riigivara valitseja peab jälgima, et ka alles jääv kinnisasi on hiljem otstarbekalt kasutatav. Riigivara valitseja ei pea nõustuma vahetamisega kui see kahjustab alles jäävat vara. Metsamaa vahetusel pakutakse üldjuhul esimese võimalusena vahetusmaad metsaomanikule tema samasse turupiirkonda jääva metsamaaga külgevast riigimetsamaast.

S. Salmu lisab, et kokkuvõtvalt võib öelda, et võrreldes sundvalduste ja kohtuvaidluste arvu omandatud kinnistute mahuga, teeb Maa-amet siiski väga head koostööd maaomanikega.

3. Eleri Kautlenbach annab ülevaate Lõuna-Pärnumaa maakonnaplaneeringu koostamisest. Jaanuari lõpus selgus, et osa hüvitusmeetmete kavas ettenähtud metsast ei ole siiski enam kasutatav ning sellest tulenevalt oli vaja kava ümber teha, et leida uued alad. Sellega seotud tööd on tehtud ja hüvitusmeetmete kava uuendamisel. Küll aga on tekitanud vahepealne juhtum vajaduse täiendavate puhveralade metsamajandamise põhimõtete väljatöötamiseks.

Kui kooskõlastused on käes liigutakse edasi maakonnaplaneeringu vastuvõtmise, avalikustamise ja avalike arutelude juurde.

Küsimused ja kommentaarid

H. Hepner toob välja mure aheraine kasutamise kohta. Kuna seoses Rail Balticu ehitamisega on surve maavarade kaevandamiseks suur, siis mõistlik oleks soodustada aheraine kasutamist. Lahendusena on pakutud hangete läbiviimisel tuua selgelt välja, et aheraine kasutamine ja muu taaskasutus on eelistatud.

A.Lindemann selgitab, et loodud on ka selle teemaline töögrupp. Valminud on teemat käsitlev dokumendi kavand ning see ootab kinnitamist. Kuid silmas peab pidama ka seda, et olukord on hetkel muutunud, kuna põlevkivi kaevandatakse vähem, kuid ehituseks peab aheraine olema värske, samuti on Eesti Energial ka endal ideid kuidas aherainet kasutada ja meil puudub ülevaade kas ja kui palju seda materjali kasutada oleks. Oleks vaja kaardistada ka Rail Balticu objektide ehitusel välja kaevandatav materjal mida saaks edasises ehituses kasutada.

H. Klasen selgitab, et TalTec on väljatöötanud viisi kuidas aherainet ehituses kasutada, kuid hetkel on olnud ebaselge Kliimaministeeriumi selge kavatsus kuidas antud teemaga liigutakse.

S. Salmu selgitab, et Kliimaministeeriumil on kindel huvi sekundaarsete ehitusmaterjalide kasutamiseks. Hetkel on aheraine puhul kasutus tekkepiirkonnas suurem ning tuleb arvestada ka transpordi kuludega.

(allkirjastatud digitaalselt)
Sander Salmu
Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Pärja Bärge
Protokollija